

спілкування, багаторазове повторення матеріалу, тренування студентів у виборі правильної словесної форми.

Література:

1. Гальскова Н. Д. Теорія вивчення іноземних мов. 2006. № 3. С. 41–51.
2. Петричук І. І. Ще раз про гру. *Іноземні мови в школі*. 2008. № 2. С. 37–41.
3. Ушинський К. Д. Людина як предмет виховання : в 1 т. Київ : Просвіта, 1957. Т. 1. 488 с.
4. Holden S. *Drama in Language Teaching*. London: Longman, 1981. 84 p.
5. Scrivener J. *Learning Teaching: a guidebook for English language teachers*. Oxford : Heinemann, 1994. P. 32–41.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-310-4-9>

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ: АКТУАЛЬНІСТЬ ПРОБЛЕМИ

Ковтун О. С.

*аспірант спеціальності 013 Професійна освіта
Державного закладу «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка»
м. Полтава, Україна*

Сучасна глобальна цифровізація суспільства не применшує значення володіння комунікативною компетентністю для фахівців різних галузей. У світлі нашого дослідження, ми приділимо увагу проблемі актуальності формування комунікативної компетентності майбутніх менеджерів.

Варто відзначити, що професія менеджера відносно нова в Україні, як самостійна галузь вищої освіти з'явилась в середині 90-х років минулого століття й набула доволі широкої популярності серед здобувачів вищої освіти.

Досліджуючи культуру спілкування менеджера, Г. Чайка на підставі визначення поняття «менеджмент» визначає поняття «менеджер»: «людина, яка вміє досягати поставлену мету, використовуючи працю, інтелект, мотиви поведінки інших людей» [5, с. 15]. Далі науковець визначає якості спільні для всіх менеджерів (досягнення виконання

важливих і актуальних завдань на підставі використання праці, інтелекту, мотивів поведінки інших людей) і зазначає, що вироблені менеджером знання, ідеї та інформації стають корисними лише за умов спілкування з іншими людьми і спрямовує їхню діяльність на досягнення поставлених цілей [5, с. 16]. Отже, можна зробити проміжний висновок, що спілкування відіграє ключову роль у професійній діяльності менеджера.

Саме сформованість комунікативної компетентності сприяє ефективному інформаційному обміну, взаємодії з іншими, володінню ефективними способами та прийомами міжособистісного й ділового спілкування, що сприяють формуванню позитивного мікроклімату в команді чи організації, володінню навичками ділової комунікації зі співробітниками й партнерами. Таким чином, можна стверджувати, що формування комунікативної компетентності майбутніх менеджерів посідає одне з провідних місць у їхній професійній підготовці.

Актуальність проблеми формування комунікативної компетентності майбутніх менеджерів зумовлена не тільки особливостями професії, але й тим, що комунікативна компетентність є складовою професійної підготовки сучасного фахівця. Ми цілком розділяємо позицію Л. Гавриляк, яка зазначає, що комунікативна компетентність безумовно є складовою професійної компетентності. Дослідниця зазначає, що професійна компетентність містить у собі цілу низку взаємопов'язаних характеристик, серед яких: гностична, регулятивна, рефлексивно-статусна, нормативна, комунікативна. Л. Гавриляк, услід за [6], стверджує, що «від комунікативної компетентності залежить здатність людини досягти своїх цілей у соціальному житті» [1, с. 70].

Комунікативна компетентність доволі складний та багатоаспектний феномен, який досліджується філософами, педагогами, психологами, лінгводидактами, етнолінгвістами, психолінгвістами та ін.

Класик української лінгводидактики М. Пентилюк надає таке визначення комунікативної компетентності – «здатність особистості користуватися мовою залежно від ситуації, особлива якість мовленнєвої особистості, набута в процесі спілкування абр спеціально організованого навчання» [4, с. 70].

Своєю практико-орієнтованістю привертає увагу визначення комунікативної компетентності надане Л. Мамчур, І. Кучеренко: «це знання, вміння, навички і досвід особистості, що повинні сформуватись і забезпечуватимуть її правильне й доречне використання мови в конкретному контексті й ситуації спілкування, знаходження адекватного стилю і тону спілкування, враховуючи особистість співрозмовника, обставини спілкування та стратегії мовленнєвої взаємодії» [3, с. 174].

У свою чергу, Н. Ануфрієва визначає комунікативну компетентність крізь здібності особистості: здатність робити соціально-психологічний прогноз ситуації, у якій відбуватиметься спілкування, тобто здатність людини передбачати певні події; здатність соціально-психологічно програмувати процес спілкування, спираючись на своєрідність комунікативної ситуації; уміння «вживатися» в соціально-психологічну атмосферу комунікативної ситуації, тобто робити правильну оцінку позитивних і негативних аспектів ситуації спілкування; здатність здійснювати соціально-психологічне управління процесами спілкування в комунікативній ситуації (організація уваги партнерів спілкування, стимулювання їх комунікативної активності, керування процесом спілкування) [2, с. 339].

І якщо тлумачення М. Пентилюк, Л. Мамчур, І. Кучеренко вимагає врахування переважно лінгвістичних особливостей поняття «комунікативна компетентність», то визначення поняття Н. Ануфрієвою – соціально-психологічних аспектів особистості; що, у свою чергу, доводить складність і багатоаспектність досліджуваного поняття.

Отже, актуальність проблеми формування комунікативної компетентності майбутніх менеджерів зумовлена, з одного боку, змістом професійної компетентності фахівців, а з другого – тим, що сформована комунікативна компетентність є запорукою успішної професійної діяльності фахівців цієї галузі. Досліджуване поняття є складним і багатоаспектним і вимагає його докладного вивчення з різних боків.

Перспективи подальшого дослідження вбачаємо у визначенні ефективних педагогічних умов формування комунікативної компетентності майбутніх менеджерів.

Література:

1. Гавриляк Л. С. Комунікативна компетентність як складова професійної підготовки сучасного фахівця. *Scientific journal «ЛЮГОС. The art of scientific mind»*. 2019. № 3, April. С. 70–73.

2. Життєва компетентність особистості : наук.-метод. посібник / за ред. Л. В. Сохань, І. Г. Єрмакова, Г. М. Несен. К. : Богдана, 2003. 530 с.

3. Мамчур Л., Кучеренко І. Компетентнісна спрямованість – пріоритетний напрям мовної освіти ХХІ століття. *Філологічний часопис*. 2015. Вип. 1. С. 168–175.

4. Словник-довідник з української лінгводидактики / за ред. М. І. Пентилюк. К. : Ленвіт, 2003. 149 с.

5. Чайка Г. Л. Культура ділового спілкування менеджера : навч. посіб. К. : Знання, 2005. 442 с.

6. Rickheit G., Srohner H. Handbook of Communicative Competence. Gottingen : Hubert & Co. 2008.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-310-4-10>

РОЛЬ МАТЕМАТИЧНОЇ ОСВІТИ У ГУМАНІТАРИЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Рудик Т. О.

*кандидат фізико-математичних наук,
доцент кафедри математичної фізики та диференціальних рівнянь
Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
м. Київ, Україна*

Відповідно до Концепції розвитку природно-математичної освіти основними завданнями STEM – освіти є формування навичок розв’язання складних практичних проблем, критичного мислення, організаційних та комунікаційних здібностей; вміння оцінювати проблеми та приймати рішення, готовності до свідомого вибору та оволодіння майбутньою професією, математичної та природничої грамотності; всебічний розвиток особистості шляхом виявлення її нахилів і здібностей. В Концепції підкреслюється суттєва роль математики в інтегративному підході реалізації природно-математичної освіти, послідовне, ґрунтовне, якісне її викладання. В сучасному суспільстві математична освіта має стати особистісно-орієнтованою або концептуальною, націленою на посилення ролі математики в загальному розвитку особистості.

Мета статті – дослідити питання гуманізації освіти, гуманістичні аспекти інженерної освіти і проаналізувати роль математики у гуманітаризації освіти.

Гуманізація освіти передбачає такий підхід до студента в процесі навчання, при якому він стає його рівноправним і активним учасником, особисто зацікавленим в отриманні освіти. Повинні бути створені такі умови для навчання студентів, щоб вони, крім набуття нових знань, умінь, досвіду роботи, могли:

– розуміти самих себе, свої можливості і прагнення, розуміти своє місце в суспільстві і своє призначення в житті;